

Tas Latweefchu draugs.

1841. 14 August.

33 scha lappa.

Jauna senna.

- No Nuhjenes, Widsemme. Zettoritâ swehtdeenâ pehz wassaras swehta fu atswehtes pascha seedu mehnescha 22trâ deenâ mehs scho gaddu septitu reisi sawu bihbeles swehtdeenu effam swehtijuschi. Pussohtru gaddi bija pagahjuschi, kamehr pehdigu reisi to bijam swehtijuschi. Jo us draudses luhschahanahm scho swehtdeenu no seemahm us wassarahm pahrzehtlam, lai seemas aufstums wairs behrnus un wezzus laudis ne aiskawe, preeku deeninâ lihds ar mums preezatees. Jo ilgaki us sawu bihbeles deenu bijam gaidijuschi, jo wairak preezajamees, kad schi deena bija atausfi. Mums gan irr leela basniza; wiste, kas dauds zahlischu appaksch saweem leeleeem paspahrneem warr fanemt. Bet scho reisi atkal ruhmes ne bija, un dauds laudim bija jastahwj ahra preeksch basnizas durwim un preeksch atwehrtreem basnizas lohgeem. Kristus draudse irr lihdsinajama ar mahti, kam irr dauds behrni. Winnas behrni irr tee swehtki. Kà ifkatrai mahtei, tà arr' Kristus draudsei tee behrni zits pakka zittu peedsimuschi: papreeksch leeldeenas, 300 gaddus pehz leeldeenahm seemas swehtki, 1000 gaddi pehz seemas swehtkeem triadibas swehtdeenas u. t. pr., wiss' pehdigi bihbeles swehtdeenas. Wehl ne buhs 40 gaddi, kamehr Krustus draudse bihbeles swehtdeenas irr eenehmu si no ta swehta garra un ar swehtteem preekeem dsemdejusi. Leescham preeksch azzim un no ohrenes tas tà rahdahs, itt kà mihsotu Kristus draudse to pastarinu to pehdigu behrnu wairak, ne kà tohs mezzakus behrnus. Jo zittas swehtdeenâs weens mahzitais ween, bet bihbeles swehtdeenâs diwi, trihs, un zittas reisës wehl wairak mahzitai sanahl, zits pakka zittu kahpt us kanzelehm, un laudim to preezas mahzibu fluddinah, un arridsan ne kad ne tik dauds un ar tahdeem preekeem laudis saet basnizâ, kà bihbeles swehtdeenâs. Tas nahk zaur to, ka bihbeles beedribas irr jauna sihme, zaur ko tas Rungs apstiprina to derribu, ko wisch ar Abraämu irr taissijs, prohti: zaur Abraäma sehklu, kas irr Kristus, swehticht, wissas semmes tautas; jauna sihme, zaur ko tas Rungs apstiprina, ka Abraäma, Isaäka un Jephkaba Deews arridsan wehl irr muhsu Deews, un ka mehs arridsan wehl effam winna laudis. Aispehr muhsu beedribai bija 314, pehr 515, scho gaddu misswairak, prohti 615, tas irr 133 beedri no Latweescheem wairak, kà pehr. Bet no Wahzescheem pehr bija 50, scho gaddu ween 17 beedri. Maudu winai wissi bija samettuschi, no jauna 104 rubl, 70 kap. fudr., un effam no jauna pahrdeutsch 27 Latw. bihb., 4 Wohz. bihb.,

110 Latv. jaun. test. — 20 jaun. test. zaur Nihges beedribu Amerikaneru beedri-
ba mums bija suhtijusi, fainneekem us mahjahm doht, kam jaunas testamentes
peetruhkst, un mehs ta arridsan padarrijam. Mehs gan tohs mihlus brahlus,
kas schahs Deewa wahrdus mums suhtijuschi, ar sawahm azzim ne redsefim, ka-
mehr wehl wirf semmes buhsim. Jo irr leela starpiba starp mums un starp
winneem, ta ka mehs ne warram pahrbraukt pee winneem. Bet lai tas Kungs
dohd, ka tee laudis, kas schahs bihbeles grahamatas pretti nehmuschi, ta tizz,
darra un dshwo, ka schahs svehtas grahamatas mahza, redsi tad schahs svehtas
grahamatas winneem paliks par spayrueem, tohs kahdu reisi debbefis fawest ar
teem mihleem devejeem, un us teem fazzih ar engetu mehlehm: "es tewim pa-
teizu; jo ar tawu bihbeli tu mannu dwehseli essi ispestijis." — Pehr mahzitais
no bihbeles beedribas pusses ikkatram behrnam, kas to garru kalna spreddiki,
prohti: Matt. 5, 6. 7., skaidri un nestohmidams sinnatu winnam ussazziht, jaunu
testamenti bija sohlijis, un luhks! 166 behrni jaun. test. pelnija. Scho gaddu
mahzitais atkal bija usdewis Jahna preezas mahzitaja 15, 16, 17 nodallu un
jebeschu tee, kas pehr grahamatu bija dabbujuschi, ne kahdu jaunu grahamatu ne
warreja zerreht, comehr gan drihs wissi sawâ walkâ tahs jaunas nodalkas bija
ismahzijuschees. Turklaht wehl scho gaddu 61 behrni tahs jaunas nodalkas mah-
zijuschees un jaunas testamentes bija pelnijuschi. Wiss to muhsu gans un mah-
zitais no kanzeles mums pluddinaja. Winsch arridsan stahstija, ka zittohm drau-
dsehm schis darbs isweizotees un fewischki, ka ta neganta brandwihna dserfscha-
na eetin eetoht masumâ. Arridsan weens wihrs no muhsu draudses bihbeles
swehtdeenâ likke Deewam pateikt basnizâ, ka Deews winnam kahdu padohmu de-
wis preeksch 2 qaddeem bihbeles swehtdeenâ, brandwihnaat fazzih, un palih-
dsejis palik pastahwigam sawâ opnemfchanâ lihds schai deenai. Bits wihrs
fazzija ta mahzitajam: Jefschu es sawu laiku ne kahds dsehreis ne esmu bijis,
comehr kamehr to raudsju, es biju ta ka tumfibâ. Bet kamehr schim dsehre-
nam esmu atfazzijis, gaitschums spihd preeksch mannahm azzim. Ak zif dauds
skaidraka buhschana mahjas un laukâ, kamehr ne dserru. Kad wissi zilweki to
justu, ko es juhtu, ne weens weenigs wairs scho dsehreenu dsertu. Irr tahdas
runnas pee mums, ka seewas bes brandwihna ne mas ne warroht labbi dsem-
dinah. Bet diwas behrnu mahtes bija mahzitajam fazzijusches, ka pehdigu reisi
dauds weeglaki winnahm bijis bes brandwihna, ne ka tannis reises, kad wehl ne
bija tam atfazzijusches. Deewa wahrdi irr tas kohks, no ka wissi labbi darbi
isaug, Deewa wahrdi arridsan irr tas klints, us ko kristiga tizziba isaugusi.
Arri weena Kreewu seewina bija atnahku us bihbeles swehtdeenahm, preeksch
sawa dehla 25 kap. sudr. doht. Dehls, ta winna fazzija, esfoht mahzihts labbas
skohlâs un esfoht tam arridsan labs prahs pee Deewa wahrdem, tadeht winsch
gribboht mihleem Deewa wahrdem par gohdu un lai tee wairotohs, scho arta-
wu no sawas nabbadsibas eemest Deewa schkirstina. — Pirms ne ka muhsu
mahzitais kahpe us kanzeles, Sallazes mahzitais pahr svehtdeenas ewangeliumu
un fewischki pahr teem wahrdeem: "arr' warr akis aklam zellu rahdihe," mums
spreddiki bija fazzijis, mahzidams, ka mehs bes Jesus effam akli. "Ak! kas
effam mehs bes Jesus?" nabbagi un wahrgulil Ak! mehs effam behdu pilni,

akli, tumfchi, mireoni. Bet kad Jesus mums atdarrohte muhsu tumfhas azjis un mehs ar garra azzim to skattoht lihds ar mums staigajam, kā winsch stat gaja ar teem diwi mohzefleem, kas gahje us Emmaüs, tad mehs us saweem grehku zelleem flussu strahwoht, klausih, ko winsch zaure bihbeles wahrdeem us mums runnajoht. Kad taws fehnisch jeb Keiseris (tā tas mahzitais fazzija) tewim grahmatu buhtu rakstijis, tad tewim gan buhtu labs prahs to lassih, tad tu laikam ne weens nakti meerigi gulletu, kamehr tu scho grahmatu buhtu lassijis. Bet zik dauds teelaks preeks un labbaks prahs buhs teem akleem, kam Jesus tahs garra azzis atdarrijis, bihbeli lassih, sinnadami, ka bihbele irr grahmata, ko tas kungs wissu fungu un tas Fehnisch wissu Fehniku irr islaidis un irr rakstijis wisseem saweem pawastneekem. Kam Jesus balsfs atskannoht no bihbeles, tas mahzoht no tahs bihbeles wiss, ko swehdeenas ewangeliums pawehloht, tas arridsan mahzoht schehligs buht, kā Deews pats irr schehligs. Bes Jesus mehs eshoht akli un ne behdajoht par zitteem. Bet kad Jesus gaifchums muhsu azzis argaismojis, tad mehs palihdoht saweem brahleem eeksch wissahm leetahm, tad arridsan bihbeles beedri palikdam, brahleem Deewa wahrdus eegahdajoht. "Deews (tā, jeb ar zitteem wahrdeem, kas scheem bija lihdsigi, winsch beidse), Deews fakka muhsu schahs deenas ewangeliumā: dohdeet, tad caps jums dohts. Schis wahrdes pee jums irr tappis peepildihts. Juhs effait dewufchi fa mu bihbeles grassi un jums tappis dohts, weens pilns, faspaidihts, sakratihts un pahr pahri ejams mehrs tappe jums juhsu klehpī eedohts, un schis irr juhsu bihbeles beedriba ar wissahm tahn labbahm un pilnigahm dahanahm, ko ta jan juhsu dwehselehm irr nessusi un us preekschu wehl nessighs." — Pehz Dikkeles mahzitais Wahzescheem Deewa wahrdus Juddinaja pahr Luhk. 5, 1—11, fazzidams: mums buhs tizzeht, ka Deews to bihbeles beedribas darbu mums usleek, un ka Deews scho darbu swehrihs, kad ustizzigi un pasemmigi pee ta strahdasim, bet mums buhs arridsan zitteem Deewa wahrdus mahzoht un isdaloh, pascheem paeaugt ihstenā Deewa wahrdu mihlestibā, tad arr' mehs kā Pehteris sawu tihklu eeksch ta Kunga wahrdha buhsim ismettuschi. Teescham, wissi tee mihi mahzitaji eeksch ta Kunga wahrdu sawu tihklu bija ismettuschi muhsu firdis. Tas Kungs doyd, ka tee leelu lohmu — ka muhs sirotinas wissas no schahs pasaules grehku pluhdeem buhs wilkuschi pee tahn sahlainahm mallahm tahs muhschigas dsihwoschanas. Deews, tas Kungs, arridsan gribberu doht wisseem mahzitaseem, wisseem zilwoku sweineekeem, kur un kad ween bihbeles swehdeenas spreddiki fazzidams, sawu tihklu ismett, leelu lohmu wilke.

R. B.

Zik tad nu irbu bija maifā?

(Luhko Latv. dr. 1841, № 29.)

Laikam, mihi lassitaij, gan buhfeet muhsu scha gadda Latweeshu drauga lappinā 29tā lassijuschi, kā mans kungs manni preeksch kahdahm 4 neddelahm ar irbehm us Rihgu fuhtija. Tad nu paschi dsirdejat, kahdā wihsē winsch mannim tahs isdallih usdewe, ne wahrdu fazzidams, zik tur tas maifā eshoht. Gon usteige manni labbu rehkenmeisteri effam, ka drihs bes skaitishanas buhschohe

isdohmajis; bet tē ne leedsohs, ka bij gan galwinu ko lausicht. Wissu zellu no-
swihdis darbojohs, bet kā ne warreju, tā ne warreju. Nihga wairs ne bij tah-
tu, un nu jo stipraki sweedri pilleja. Gan fungsteju, gan gohrjohs, tomehr ratti
arween — lai arri sohleem — klahtak pilssatam notezzeja; bet kā ne warreju,
tā ne warreju isgudroht, zif irbes maisā. — Patlabban jau gribbeju funga pa-
wehleschanu pahrfahpt, maisu feet wattā un irbes isskaitiht. Bet rē — tawu
laimes brihtinu! — mannim eeschahwahs prahṭā, us labbu laimi wehl tā mehgī-
nah. Nu klausatees, kā es darriju. Es pee taħs weenas irbes, ko manna
funga zettortam draugam waijadseja dabbuh, to puſſ=irbi, ko mans kungs pee
ta trescha drauga tā pribawhahm likke usdoht wirsū — peeskaitiju klaht un tad
ar 2 reisinaju; tee 3, kas tē isnahze, mannim pasazzija, zif irbes wehl maisā
paliks, kad pirmejee abbi sawas dallas buhs dabbujusch; pee scheem 3 es atkal
puſſ=irbes peeskaitiju klaht un to augla=skaitli atkal ar 2 reisinaju, tad isnahze
7; nu sinnaju, ka tik dauds irbes wehl maisā paliks, kad pirmajam no funga
draugeem winna vallu buhschu atdewis; pee scheem 7 wehl reis puſſ=irbes pee-
skaitiju klaht un to isnahfuschu augla=skaitli wehl ar 2 reisinaju, tad isnahze
15 un tik dauds irbehm (tā pats pee fewis runnaju) waijaga buht maisā, ja
pareisi buhschu rehkinajis. Gribbedams arridsan tuhliht sinnah, arrig' esmu
trahpijis? fazziju nu tā: Puſſe no 15, tas irr 7 un $\frac{1}{2}$, un tad $\frac{1}{2}$ wehl klaht,
tas irr 8; tik dauds manna funga pirmam draugam irr jadabhuhn, tad 7 wehl
atleek maisā; no scheem 7 atkal puſſi, tas irr 3 un $\frac{1}{2}$, un tad $\frac{1}{2}$ wehl klaht, tas
irr 4; tik dauds manna funga oħram draugam irr jadabhuhn; wehl 3 atleek,
tad wehl puſſi no scheem 3 atneħmu noħst un puſſ=irbes peeskaitiju klaht, tad
isnahze 2; tik dauds manna funga trescham draugam irr jadabhuhn, un nu tik
1 patti irbe palikke pahri preeksch manna funga zettorta drauga. — Ko dohma-
jeet? Esmu trahpijis; jo reds, riktiġi iskriht! Ak toħs preekus! — Sawa
funga pawehleschanu us punkti isdarrijis un no Nihgas zeenigeem fungem —
lai Deewi winneem dohd wesseliku! — par irbju noweschanu labbu dserranu
naudu dabbujis, nu brauzu singedams us mahjahm. Biju wissu garru zellu
lustigs, ka taħds leels rehkenmeisteris esmu. — Bet klausatees, ko wehl stahst-
schu: Pehz kahdahm trim neddetahm nogħju us Kursemmi, labbu draugu ap-
mekleħt. Schurp turp sawā starpā wallodū kħerufchi, es tam nu arridsan sawu
irbju-rehkenumiau stahstiju, fazzidams: "Lauſi nu galwinu!" — Mans draugs
kahdu minutes=laiku palikke dohmās; tad peelikke trihs pirkstus pee peeres un
skattijohs pa loħgu dohmigs aħrā. — Es wehl smehjohs tā: "Pag, pag, braħ-
liht! gan tu ir oħrux trihs pirkstus wehl peelikxi pee peeres!" — Bet — mannu
briħnumu! — Zif ko biju tā fazzijis, tē arri mans draugs itt lehnā garrā teize:
"15 irbes tewim irr bijuſħas." — "Ja" gan atbildeju; bet palikku arridsan
tuħdat dohmigs un pats pee fewis lehni fazziju: "Ah rē! kas tas irr? Schis
ne mas ne dabbuja galwinu lausicht!" —

— dh —

Latweeschu draunga
p a w a d d o n s
pee № 32 un 33.

7 un 14 August 1841.

S i a n a s ,
rà

ar ewangeliuma mahzischau eet paganu semmës.

Ustota sinna:

kà ar to eet tammis fallas, kas leelâ Süd-juhrâ irr, ihpaschi Otahiti fallâ.

Lai mehs luhsamees:

Ustizigais Pestitais! mehs atkal effam appnehmuschees klausht, kà tu to garru tahs schehlastibas pee zilwekeem suhti, un fo tu ar to isdarri. Kad nu mehs tevi luhsam, tu gribbetu muhs par fawejem pasht, un pee muhsu firdim to fwehtiht, fo nu klausfim. Mehs atkal schodeen oprattisim, ka tu to paglahbschanu, fo tu mums fawâs wahtis pasneedi, no weena pasaules galla us ohtru leezi nessht, un wissus zilwekus pee few sapulzini, kas tawu ganna balsi eeklaufsahs, un no teefas pehz tevi eegrabbahs. Lai mehs ar to arweenu stipraki sawâ tizzibâ eegruntejamees, un ar dshwu spehku juhtam, ka tu wissai pasaulei par glahbeju esfi nahzis. Kad arri mehs ar preeku to darrisim, fo tawa gudriba mnhsu brahtu mihlestibai irr darramu pamettusi. Mehs palishdsefim tawu walstibu ustaisht, tawam wahrdam par flaw' un gohdu. Amen.

Mehs praweescha Esaijsa grahmatâ, 65 nod. 1 pantâ, schohs wahrdus lassam: »Es tohpu meklehts no teem, kas pehz mannis ne waizaja; es tohpu atrasts no teem, kas manni ne mekleja. Es esmu fazdijis us teem laudim, kas mannu wahrdu ne peefauze: reds, fchë es esmu, reds, fchë es esmu!«

Ar scheem waherdeem tas praweets irr papreekschu fluddinajis, ka pagani labprahrtigi buhs, to ihstu Deewa atsöhschau peektent. Un jau tas Apustuls Pahwils taï grahmatâ, fo Neemereem rakstijis, 10 nod. 20 p. schohs wahrdus veebild, un firds wiham sahp parahdoht, ka toreisi pagani ewangeliuma fluddinashanu dauds labbaki peenehme, né Juhdî, jebschu schee jau pa dauds simtu gaddeem apkahrt bija ta dshwa Deewa balsi dñrdejuschi no prawescheem. Arri mums tas firdi kohsch, kad kristigu zilweku prahtu ar to paganu prahtu faleekam, pee kam taggad Kristus wehestneschi nahk. Pee mums preeku fahroschana, un garriga fuhruba daudfreis to dñrksteli noslähpe, ar fo jo mohdriga kristiga dñshwe gribb eegegt. Mehs aprohnam ewangeliuma mahzibu, un to arweenu dñrdedamî, retti tikkai firdi paturram us palikschau. Bet no daschahm paganu pusfchim mehs dñrscham, ka nulle eededsinatas swazzites drihs leelu ugguni dohd. Jauni un wezzi, augstas un masas fahrtas zilweki, zits par zittu pee Kristus tizzibas fveeschahs, sawus no wezz un wezzeem laifeem eerastus elkus un negantus darbus atmesdamî, un tahdi brihnum qhri neprahrtigu lohpu fahrtu atstahdamî, to pirmu Deewa lihsibû mefle. Zahdahm sianahm no Deewa walstibas muhs waisaga tik patt us leelu preeku, kà arri us pasemmoschau mohdnah. Mums ar zeenischau jafakka: kas mehs effam preeksch tahdeem paganeem!

um kas buhs, kad mehs winnā leelā deenā lihds ar scheem jaun atgreesufsheem preefsch Deewa teefas frehfa stahfimees! Kad gan tas wahrds pa zilweku barreem tuhftoschfahrt flannehs: »dauds, kas tee pirmi, buhs tee pehdigi, un tee pehdigi buhs tee pirmi.« Matteüfa ewang. 19 nob. 30 p.

Mehs schodeen gribbam tohs laukus apraudsicht, fur muhsu laikds missiones darbs wissu svehtakus auglus irr nessis. Prohti: tas irr us tahm masahm fallahm, kas leelā Süd-juhra iskaifitas, starp Ussjas un Jaun-Ollandes semmehm no weenas pusses, un Amerikas semmehm no ohtras pusses. Leescham, pa faules widdus zellu mehrojoh, Ussja no Amerikas irr kahdas 2200 juhdses tahta, un tas irr Süd-juhras plattums. Schinni juhra gan brihs wissahm pasaules semmehm ruhme buhtu, jo winnai prett deenas widdus pusti nekahda semme nau. Bet tur itt neweena leela semme eekschâ, tikkai masas fallas, kas tahtu jo tahtu iskaifitas. Zittas ar pahrleeku leeleeem kalneem no juhras iszelkahs, zittas atkal itt lihdsenas un semmas. Nu tikkai 60 gaddi irr, kamehr schihs fallas wairak pahrsichtas, un dauds no jauna useetas. Kad winnas weetahm pa tschuppahm kohpâ irr, kad tahtus ar weenu pawahrdi fauz. Tä mehs no Fidschi fallahm lassam, no Ruggineeku fallahm, Draugu fallahm, Beedru fallahm, no Sandwig fallahm, un wehl no zittahm. Eedishwotaji toresi tik ne wissi bija zilweku rihjeji, un pee sawas elku kalposchanas zilwekus pa pulkeem uppureja. Bet nu irr jabrihnajahs, ka taggad jau eeksch grahmatahm, kas pasaulti apraksta (ko wahzifki Geographie fauz) no zittahm tschuppahm tahtu siamu lassa: »eedishwotaji gan brihs wissi kristigu tizzibu turr!« — Schoreis nu gribbam stahstiht, ka schis leels darbs irr padarrihts rappis. Warr buht, zitti lassitaji jau buhs no ta ko lassijochi, un mas ko jouna dsirdehs. Bet mehs jau arri fenn sinnam, kas tai grahmata no Apustulu darbeem irr stahstihts, un tomehr arweenu labprahrt tohs jaukus stahstus lassam, ka zilweki irr atgreesufshees. Woi tad mums apniks, jaunus Deewa brihnumus klauscht? Mehs ne dohmajam, ka pee teem zilwekeem tä gaddisees, kas to Kungu Jesu mihto.

Kad Europeeri pirmak sawus fohtus us schihs fallahm spehre, winni ne dohmaht ne dohmaja schohs zilwekus atgreest, un tohs ka nenoseedsigus behrmus eeraudsijsa, kam ne waijabseja atgreestees. Bet kad winnus jo wairak dabbuja eepascht, kad arri tahts negantibas eeraudsijsa, kas pee teem bija eesaknojuschees. Un Deewom schehl, kuggineeki, kas kristigi zilweki teizahs, schihs negantibas pa 30 gaddeem wairoja, jo winni schohs por nenoseedsigem dabbas behrneem eesauktus zilwekus, us neganteem beskaunibas darbeem pawedde, un tä apradde, tur nobraukuschi sawus meefas kahrumus darricht, ka pehz pahrleeku nikni palikfe, kad kristiga tizziba winneem schohgu aispinne preefschâ. Kad nu tahdi arri sawâ niknumâ wissu missiones buhschanu itt blehdigi apmellojuschi.

Wezzu gaddu simteni beidsoht, tas deewabishjigs Melville Horne fungs missiones darba deht drilketas grahmatas islaide, un ar tahm gan brihs wissu Englanti pamohdija. Lihds tam tikkai retti kahdi Kristus mihtotaji bija dohmajuschi, ka warretu kristigu tizzibu wairoht. Bet nu tas patikums pee schi svehta darba ka ar spahneem pee wissu kahru zilwekeem frehje. 1795tä gaddâ, September mehnesi, leelu fanahfschanu turreja, fur 200 mahzitaji, un leels pulks kristigu zilweku no wissahm ewangeliuma draudsehm fanahze, un norunnaja, to Londones missiones heedribu eezelt, kas pehz tahta leela palikusi. Jau pirma saefschana notaifisa, ka buhschoht to darbu Süd-juhras fallâs eefahkt, un

papreeksch Otaheiti fallâ. Mauba drihs papilnam fanahze, arri wihrî gan raddahs, kas Jesus labbad gribbeja tehwu semmi un rabbus atstaht. Dauds preeksch to bildejahs, no teem 30 wihrus islaflisa, fuggi nöpirke, un 23 deewabihjis matrohsus derreja. Wezs deewabihjis kapteine usnehmahs tohs nowest. Beidsoht, kad wiss jau bija gat-taws, zaur awisehm luhdse, lai ar tahdahm leetahm apschinkojoht, kas pee mahjokta tais-fishanas waijaga. Neweens dohmaja, ka tik dauds fanahks. Kahds darba wihrs, kas ar nastu neschanu maiñi pelnijs, suhtija 6 lahptas, 9 ahmarus, un 4000 naglas, un tahdu grahmatu klahu: »es nu patt dabbujis laffih, kas teem mihteem brahleem waijaga, kas ar to wissu preezigaku wehsti, kas muhscham nahkuñi, gribb pee paganeem eet. Slavehüs Deews, kad muhsu aufis to dsirdejuschas! Es esmu nabbaga wihrs, un man papreeksch sawi parradi jaatlihdjina, eekam es warru naudu kaisiht. Bet faru padohmu pahrsfaiti-dams es atchmu, ka man kahdi 12 rubbuli atleek; un es nu par to,zik saprasdams, esmu leetas preeksch jums nöpirzis.« A. B. nastu nesseis.

Zuhli mehnest, 1796tå gaddâ, schohhs missionarus ar leelu swinneschanu preeksch sawu ammatu eeswehtijs. Wairak né 8000 zilweki to skattijahs. Mahjitaïs katram missionaram, us zelleem nomettufcham, böhbeli rohkâ edewe un sazzijs: »eij nu, mihtais brahlî, ka schis svehtigs wahrds leek, un fluddini scho ewangeliumu paganeem, zik sinni un warri, jo us to tu effi aizinahts.« — Un missionari atbildeja: »ar Kunga Jesus paligu es to sohlu darricht!« — 10tå August m. deenâ winni no rihta agri eekahpe fuggi. Leels pulks skattitaju no firds labbas laimes wehleja, kad fuggis lühds ka faule lehze, enkurus uswilke. No augstaka masta kohka purpur farkans farrogs liddinajahs, kam trihs fudraba balloschi bija eeschuhrt, saltus eljes sarrus deggoni turredami, un ta jau no tahtam rahdimi, ka schis fuggis meera wehstnefhus wedde. — Winnem waijadseja 7 mehnesthus pa juhru braukt, bet gan laismigi nobrauze. — Us zellu zitti matrohsu scho fuggi par teem desmit bausleem faukaja, tohs matrohsus pahrsmeedami, kas tik deewabihji darrija. Gan preeku, gan arri behdas gaïdidami, winni 5tå Merz m. deenâ 1797tå gaddâ pee Otaheiti fallas peenahze.

Otaheiti irr ta leelaka falla tai tschuppâ, ko Beedru fallas fauz. Winnas paschâ leelâ leelâ Süd-juheras widdû irr, un tur 11 ne wissai masas fallas. Wissas, un wiss-wairak Otaheiti, irr it apfwehtitas semmes. Debbes arweenu gaifcha un sillâ, gaifs labs un remdens, ka mahjahn warr falmu feenas taifiht, un to paschu ne dauds waijaga. Semme briñnum augliga, pulks kohki meschôs aug, kam gahrdi augli, un to wissu labbaku kohku, ko maises kohku fauz, tur beesi atrohn. Kam prohti taahdi leeli angli, kur ka gat-tawî mihtiza maise eekschâ, ko tikkai waijaga zept un ehst. Juhtâ irr pulks gahrdu siroju, un pa semmi pahleeku dauds juhkas un wistas skraida. Meschôs smukki dseedatoji putni miht, kallii un eeleijas ar stoltahm pulkehlm gresnojahs un no plehfigeem svehreem jeb giptigeem kustoneem ne ko ne sinn. — Kad tur taahda branga dñshwe, tad no eefahkta galla schihs fallas par Deewa paradîhs turreja. Bet gan zilweki tur bija pa gallam lohpi! Winni zittus dischus elkus, un pulku mosu elku zeenija, kam sawâs weetâs, ko ar schohgeem aptaifisa un Morai fanze, uppurus nesse, gan lohpus un auglus, bet arridsan zilwekus uppuredami. Tur bija elku bildes nejaukas jo nejaukas. Zits bija ka widdû fafeets maiss, kam abbôs gallôs farkanas un dseltanás putnu spalwas peeschuhrtas. Dsimtneeki tur bes jehga un bes kahrtas dñshwoja; beskauniga meefas kahriba, behru noschnaugschana,

sahdsiba, peerihfchana un peedserfchana, wissur bija redsamas, un arri ahriku gohdu winni nemas ne pratte. Zitteem no winneem bija tahda beedriba, kur patti lehninene lihds ar dauds augstas fahrtas zilwekeem bija fabeedrojuschees, us to ween, lai wihrischki un feeswischki pehdigas lohpu fahrishas darritu. Schee tahdu liktumu zeeti turreja, ka tulihf katu behrnu nobeidse, kas no winnu beedrenes peedsimme. Ka jau minnejam, Eiropeeri pa 30 gaddeem schohs beskaunibas grehkus wairoja, un arri nelabbas koites ar tahm atwedde, kas dauds jaunus dsimtneekus bes laika nomirdinaja. Kas behrns buhdams dsihws palifke, un no fehrgahm glahbahs, tee kaxxos kritte. Jo kaxxos winni arveenu turreja ar faveem beedreem, zittu pehz zitta, un kas uswinneja, tee apnemtus apkawe ar feewahm un behrneem, un winnu buhdas un kohkus isphostija. Ta arveenu masak eedsihwotaji palifke. Efahfoht spreede, ka Otaheiti falla effoht 200,000 dsihwi zilweki, bet 30 gaddus pehz tam tikkai 16,000 atraddahs. Zittas fallas tikpatt flifti gahje. — Tahda ta semme bija, ko tee meera wehstneschi nahze preefsch Deewa walstibu eemantohf.

Dsimtneeki jaun eenahzejes ar labbu prahfu usnahme, un brihnojahs, ka schee tahdi gohdfigi, deewabihjsigi un kaunigi bija. — Bij a fwehtdeena, tapehz winni Deewa kafposchanu turreja Enlendexu wallodâ, un zitti dsimtneeki itt flusfi un gohdfigi tur bija, jebschu ne ko ne fapratte. Tas winneem bija par leelu brihnumu un patihkumu, kad dseedaja. Un ja kahdu brihdi gribbeja fahft plukschleht jeb pasmeetees, tad ar weenu azzu usmeschanu winnus warreja apkuffinaht. Pats lehninsch gan ne ko likkahs par tizzibu jehdsis, bet tatschu tuhdalin bija labprahfigs, jaun eenahzejeem mahjoklus, ir labbu semmes gabbalu eerahdihf. Starp dsimtneekem bija jau labbu laiku kahds Sweederu matrohesis apkahrt kuhlees, un winnu wallodu eemahzisees. Tas nu lihdsaja forummatees, un missionari spreddikus fazija, ko schis wahrdi pehz wahrda tulkoja. Pehz tee zilweki daschadi jautaja, un warreja mannihf, ka winni gan labbi bija faprattuschi, ko winneem fazija. Wiss wairak winni to gribbeja sinnahf, woi Enlendexu Deewa wehsts tikpatt effoht preefsch maseem zilwekeem, ka preefsch augsteem. Weenreis lehninsch pats preefschâ nahze, kad spreddikis bija beigts, un mahzitajam rohku sneedse, fazidams: mei tei!, mei tei! tas irr: itt labbi, itt labbi! Kad winnam prassija, woi tad effoht wissu faprattis, winsch atbildeja: tas wehl ne effoht eeksfch Otaheiti bijis, to ne warroht us weenu reissi mahzitees, bet winsch gribboht Deewa atnahfchanu gaidihf. — Ta pats eefahkums dauds labba sohlija, jebschu missionareem pa starpam bija leelt bresinas darbi jareds. Patti lehninene behrnu dsemdeja, un pehz fawas beedribas liktumeem, tulihf nobeidse. Wissur eeraudsija neschlikstus darbus, sahdsibu un nefahstib, un weenreis pats leelais elku preesteris us kuggu nahze, bischliht wihsa isluhgtees, ko duhshu ustaifht, jo winnam tulihf effoht jaet, un zilweks par uppuri janokauj. — Pehz tas kuggis prohjam brauze. 25 zilweki us Otaheiti palifke; 10 us Tongatabu gahje, ta pee draugu fallahmt peekriht; un 2 us Marakesas fallahmt nomettahs. Wissur winnus ar labbu peenahme, un kad tas kuggis Juhli mehnesi 1798ta gaddâ laimigi us Enlanti pahrbrauze, tad wissi Kristus mihtotaji tur preezajahs un Deewu slaveja.

Bet wehl ne bija laiks gavileht, jo tam jaunam darbam wehl waisadseja stipru wehtru isturreht. Tas pats missiones kuggis to gaddu pehz tam ar 29 missionareem gribbeja no jauna tur nobraukt. Bet redsi, Franzossi, kas to brihd wissu pafauli ar karea plohsu pildija, to pee Süd-Amerika nokehme un ka karra laupijumu isdewe. Nabbaga missionari ar leelahm moekahm mahjas pahrnahze. Un no Otaheiti arri behdu sinnas

nahze. Jo nè ilgi pehz tam, kad tas kuggis bija aisbrauzis, missionari manija, ka dsumtneek nemeerig palifke, un gandrihs jau taifijahs, winneem nakti uskrist. Jau 4 brahli bija zetumâ lîcti, un weens tappis wahrdinahs, kad swesch kuggis atnahze. Ar to nu 11 missionari us Jaun-Ollandi pee Samuëla Marsdena behge. Warr buht, ka schee padauds bailegi bijuschi; tee zitti, kam stipraka tizziba bija, polifke un apnehmahs ta Runga darbu weenumehr strahdaht. Bet 3 no teem 10 missionareem, kas us Tongatabu fallu bija gahjuschi, warreja apleezinah, ka ar nahwes bailehm ne bija neeki. Jo schee us Londoni pahnahkuschi stahstija, ka tai fallâ bija karsch zehlees, un uswarretaji missionaru mahsokteem bija uskrittuschi, treijus apkahwuschi, winnu mantas aisenessuschi, un to nammu fadedsina-juschi. Pehz tam winni 9 mehneshus weenâs bailes un baddâ wahrguschi, lihds kamehr Entenderu kuggis nahjis, un tohs 6 atlizjesus lihds nehmis. Trihs arri Jaun-Ollandê palifikuschi. Un tas wissu behdigakais wehsts schis bija, ka tas definitais sahjis negohdigi un paganisti dsihwoht, un ka lohps pee lohpeem mihtoh. — Jau preefsch tam Melville Horne kungs paredsedams bija tahdus wahrdus fazjis, kad pirmais missiones kuggis pahnahze: »muhsu brahtu apfuhdsetais raudis hsinneem to meeru famaitaht, un warr buht, winsch padarrihs, ko gribb. Warr buht, ka waisachana zeltees, un tad ta affitu stunde rahdihs, kahds tanni pastahwehs.«

Tomehr Kristus mihtotaji ne peekusse ar tahdeem behdigeem notikkumeem. 1800 gaddâ jits kuggis ar 8 missionareem nobrauze, un leels preeks bija, kad tee atlikuschi missionari eefsch Otaheiti drohshâ un preezigâ tizzibas spehkâ raddahs. Bet nu gruhti behdu laiki nahze. Tee dsumtneeki sawu semmi ar karrofchanu sawâ starpâ pohstija, un missionari weenâs bailes mitte. Wezzais Lehninsch nomirre, un no winna dehla Pomare II. mas labba warreja zerreht. Missionari gan to wallodu eemahzijahs, un weenumehr apkahrt gahje mahzidami. Bet winneem tomehr par ilgi nahze, sawu ossaru fehju fagaibiht, wisswairak kad tas Kungs zittus no winneem us muhschibu fauze. Pehz 1808ta gaddâ, tas Pomare kaufchanâ paspehleja, un winnam waisadseja lihds ar wisseem missionareem us to fallu Eimeo aisbehgat. Kas nè tahu irr. Un scheem drihs wehl tahlaki waisadseja drohshu mittekli mekleht. Ta us Otaheiti un wissapkahrt neweens missionars wairs ne bija, tas darbs likkahs atstahts.

Bet ta bija ta stunde, ko tas Kungs bija isredsejces. Jo ar tahu farra mohkahn tam Lehniam sîrds pamohdahs. Winsch missionareem grahmatas suhtija, gauschi luhgdam, lai jelle atkal us Eimeo pahnahkoht. Un kad tee to darrisa 1811mâ gaddâ, winsch nemas wairs tas pats zilweks rahdisahs. Kur ween warreja, winsch gribbeja ar missionareem faet; elpus winsch jau bija atkahsis, un kad ween sawu wezzu dsihwi peminneja, winsch no sîrds par saweem grehku darbeem schehlojahs, arri labpraht gribbeja svehtu kristib dabbuh. To brihdi arri pee zitteem eedsihwotajeem us Eimeo deerwiga dsihwe sahje mohstees. Us Otaheiti wehljo brîhnischligi gaddijahs: Tur pirmat diwi Otaheiteri bija pee missionareem par fullaineem bijuschi, bet winni ne manniht mannijsuschi, ka scheem ta pateesiba pee sîrds gahjusi. Nu weens no teem ta lehnina wahrdus dsîrdeja, un tee winnam sîrdi aiskehme un grehkus rahdisa. Sabihjees winsch to oħru prassija, ko zilwekam buhs darrish, kad grehki sîrdi speesch. Abbi spreede, ka labs buhs, kad Deewu luhs. Un ta winni ais kruhmeem gahje un Deewu luhs, zif ween saprasdam. Turklaht minni arridsan apnehmahs, to daudsreis darrish, un no greħġigeem beedreem atkahptees.

Drihs arri zitti ar winneem fadraudsejahs, un elkus astahje. Gan ne truhke, kas winnus pahrmehje, un par pahtaru wihreem lammaja. Bet Deewa luhdseji par to ne behdaja, un jo stipri tappe, tikpatt pulka, ka arridsan garrâ. Nu miffionari us Eimev eedrohfschijajahs ta darriht: winni Juhli mehuest 1813fchâ gaddâ wissus, kas elkus astahje, un gribbeja ewangeliuma mahzibû dabbuht, aizinaja kohpâ sanahkt, un winneem hildeja, lai leekoht katrs sawu wahrdu peeraksticht grahmatâ. 40 zilweki sanahje, 31 tuhliht likke peerakstitees, tee zitti wehl gribbeja apdohmatees. Bet tas ne bija nêzik ilgi, tad jau vahri pahre 500 zilwekeem no wissahm fallahm bija likkuschî peerakstitees. — Nu arri elku zeenitaji niknumâ eedegge. Winni weenu sanahfschanas nammu fadedsinaja, un weenam jaun tizzigam bija par Kristus mohzefli ja paleek. Kad tas wihrs, kas taifisjahs scho nokaut un elkeem uppureht, pee winna nahze un fazzijsa, nu winnam buhschoht mirt, tad schis athildeja: »tu gan warri scho mannu meesu nokaut, bet to dwehfseli tu ne nokausi!« — Nu pulks winnam uskritte, winnu sehje, us uppuru weetu novedde, un tur sawam elcam nokahwe.

Bet to atgrefschamu ne warreja wairs noturreht. Paschâ waisjachanas laikâ, weens leels preesteris us Eimev, wisseem dsirdoht, elku kalposchangi atfazzija, un sawas elku bilden ugguni swede. Zilweki us Otaheiti un Eimev pa simteem winna pehdâs eeminne, un tikpatt sawus elkus fadedsinaja, un uppuru weetas un altarus ispohstija. Mehs schè gribbam weenu grahmatu tulkoht, ko tas Lehnijsch schôs nemeera laikos miffionareem rakstija. Ta rahdihs, zik dilli winnam ewangeliums bija eespeeedes. Schi ta grahmata irr:

»Lai Deews un Jesus Kristus, lai tas trihsweenigais Deews juhs svehti, kas muhsu weenigais patwehrums un Pestitais irr! Lai manna dwehfsale zaur Jesu Kristu to muhschigu dñshwoschanu dabbu! Lai Deewa dusmas us manni norimst, jo es esmu leels grehzinieks, un dauds noseegumu wainigs. Lai Deews man sawu labbu Garru dohd, un mannu firdi svehtu darra, ka es to mihleju, kas labs irr, un derrigs paleeku, taunus eerad-dumus astaht, un winna draudses lohzellis tapt. Redsi, lohps tatstu zilwekam klaufa, to par sawu lungu un meisteri pasihdams, bet mehs sawam fungam un meisteram ne effam klausijuschi. Mehs pateefi neleefchi effam! — Kamehr pirmdeenas rihta es esmu slims, un leelas fahpes zeefchu. Bet kad es tikai schehlastibu panahku, pirms es mirstu, tad es jau laimigs teiffchohs. Bet ak! ja man buhtu ar saweem grehkeem samirst, pedohfschanu ne atradduschan, tad man gan slikti klahcohs. Ak faut jelle manni grehki taptu pedohki, un manna dwehfsale isglahbta, pirms es mirstu! Tad es gribbu lihgsmotees, Deewa schehlastibu eedabbujis. Lai Deews un Jesus Kristus muhs wissus svehti!« »Pomare.«

Kad zilweki arweenu wairak peekritte Kristus tizzibai, beidsoht wirsneeki us Otaheiti fleppeni norunnaja, wissus kristitus weenâ nakti apkaut. Winni sawus beedrus no klah-tejam fallahm sawahke, un jou ta deena aufe (ta bija ta 7ta Juhli m. deena 1815tâ gaddâ) kur no wakkara gribbeja sahkt affinis isleet. Bet kristiti dabbuja sinnah, ko winneem gribbeja pataisicht, un to paschu pawakkaru us Eimev aishbehge. Tee nu tee prettineeki, peekrahpuschees, paschi fahze dumpjotees un sohbini wilkt, un dauds affinis islehje. Un no rihta kahdi 90 zilweki no jauna likkahs pee atgreesdameem peerakstitees. Deenu no deenas tas enaids wairak ruhge, un warreja manniht, ka ta deena ne buhs wairs tahlu, kur sohbina affums rahdihs, woi paganeem, woi kristiteem ta wifrohka paliks. Tee tizzigi, kas bija atgreesu-schees, to taifisjahs gaibih, wissi kohpâ luhschanas deenu swinnedami. Bet kad prettineeki sohlija wissu aismirst un meeru turreht, tad winni lihds ar to Lehnius us Otaheiti pahrnahze.

Ta bailiga wehtra usnahze 12tā November m. deenā 1815tā gaddā. Pagani atkal bija fleppeni norunnajuschi, tai deenā kristiteem, un kehniam arri uskrist, kamehr wissi kohpā basnizā Deewam kalpohs, un erohtschus ne turrehs. Elku preesteri teem bija sohlijuschi, ka lehti uswarrehs. Bet kristiti bija sinnu dabbujuschi, lai schoreis fawus erohtschus pee Deewa kalpochanas lihds nemm. Kamehr nu winni Deewu zeenidami kohpā sehdeja, prettineeki ar negantu plohsu usmahzahs, un kristiteem ar tahm pirmahm bailehm arri apjukke. Bet winni drihs atkal atnehmahs, un nu ar svehtu speefchanu prettineekeem usspeedahs. Kas ne warreja pee fauschanas pee-eet, ais kruhmeem us zelleem nomettahs, un us to Kungu fauze, lai wianam patiku, schodeen wissu lauschu preefchā rāhdih, kam ta walstiba peederr. Neganti kahwahs un affinis lehje, bet drihs elku kalpu leelaís weddeis kritte, un ar to scheem pawissam apjukke, un sahze mukt. Ta Kunga rohka bija uswarrejusi! Tudalia Pomare pawehleja, ka ne weenu buhs nokaut, kas muhk, un winnu seewas un behrnus buhs schehloht. Arri uswarretu nammus un mantas ne buhs ispohsticht, nedz aplaupiht, un krittischu lihkus gohdigi aprakt. Tod nu abbas leetas: tahda uswarreschana un tahda mihliga pawehleschana, brihnumus istaifisa. Elku kalpi weenā mutte sajjia, winnu deewi eshoft mellu deewi, un gan sohlijuschi lihdsfeht, bet ne spehjuschi; winni tahdeem mas spehzigeem deeweem wairs ne gribboht kalpoht, bet to Deewu peeluhgt, kas faveem laudim dohd uswarreht, un firdis ar mihlestibu pilda. Nu wissur leelus uggunas kuhre, un tannis eesweede elku bilden, arri wissus altarus un uppuru weetas poystija. Wissi atkal appaksch Pomare padewahs, karri nobeidsahs, behrnu nokauschana un zilweku uppureschana tappe us muhschigeem laikeem nozelti, un wissi dsimtneeki us tahm 4 fallahm, Otaheiti, Eimeo, Tapuamanu un Taturua, us weenu reisi kristigu tizzibu peenehme. Us Otaheiti ween 90 luhgschanas nammi tappe zelti.

Ta ta assaras sehja pehz 19 gaddeem pirmu reisi zauri speedahs Südjuhras fallās. Ewangeliums nu kā ugguns no ugguna eedeggahs, no weenas fallas eeksch ohtras, un gan drihs wissur ta patt uswarreja. Kristus tizzigi arweenu wairak eeksch mihlestibas eedrohtschinajahs, un lihds patt muhsu deenahm arweenu no schihm missionehm preeku fadisrd. Ta Kunga labba rohka arri uswarrehs, lihds kamehr neween schihs fallas, bet wissa pafoule ar winna aishschanan pildahs. »Tapehz dseedait tam Kungam, juhs winna svehti, un teizeet par winna svehtibas peeminneschanu!« Amen. Dahwida 30 dseesmā, 5 pants.

Lai nu luhsamees:

Augsti flawejams Pestitais! mehs tew pateizam, ka tu mums schodeen no jauna effi rahdijis, ka rawam ewangeliumam irr leels spehks pee aptumshotahm paganu firdim. Mums fauns nahk preefch tahdeem paganeem, kas rawu laipnigu ganna balfi dsirdejuschi, ar labbu prahu nahk, un preezigi appaksch rawas schehlastibas un laipuibas padohdahs. Un mehs par rawu aizinaschanu reisahm ne behdajam, un ar ne-isprohtamu zeetu firdi rawu lehnprahbtibu kaitinajam un tai apnihstam. Tu sawas rohkas ikdeenās pehz mums issteipi, lai mehs jelle pawissam tew kohpjami dohdamees. Un mehs labprah tew zellu greescham, un sawōs nelabbōs kahrumōs staigajam, to ne darridami, ko rawa mihlestiba leek darriht mums pascheem par svehtibu. Bet pagani, kas pirms no tew ne ko raw dsirdejuschi, drihs proht, ko tu gribbi, un klausar tew, kur tu weddi. Mehs tik dauds leekus deewus turram sawā firdi, un teem kalpojam un uppukus nessam, kamehr pagani

sawus elkus preezigi adohd un atmett, kad eeksch tew labbaku preeku un jaufumu habbu pas-
sicht. Un wian no masahm deenahm pee tahm ar wissu firdi preefeeti bijuschi! — Mehs
drifts gurstam, tew apleezinadami, un baidamees, kad taws ewangeliums mums leek meesu
mehrdeht un kalpinah. Bet atgreesti pagani irr labprahtigi, aisleegtees, un spehs tewis
deht sawu dshwibu doht pee elku altareem! — Mehs tawa preekschâ semmojamees, un
tew luhsam: lai tew muhsu ne apnihf, bet welz muhs pee few flaktu ar spehzigu will-
schana, ka mums deenâs naw teem jaun atgreesuscheem paganeem pakka! japeeef, bet
mehs zeenati kluhstam, lihds ar teem tawam swehtam wahrdam muhschigas lawas dseef-
mas nest. Palihdsi mums, lihds ar wianneem no schihs taumas pasaules glahbtees, un to
gohdibu panahkt, eeksch ka mums muhschigi pee tew preeks rassees. Amen.

Meld. Nu dussehs wissas leetas.

1. Kungs Jesus, muhschigs Kehnisch, paganeem eespeeschahs, Ka tewim tee pee-
Tu augustais Deewa Dehlinsch, Kas walda greeeschahs, Un tewim paleek ihpaschums.
Zianu: Tew wissa semme dohta, Un debbe- 4. No Otahetti fallas, Pahr juhru wissas
sis tew gohda, Paklausi muhsu luhschanu! mallâs Lai tawa swehtib' eet, Ar Schihdeem,
2. Lai taws Gars atnahf spehzig, Lai Turkeem, Mohreem, Ar wissu tautu koh-
behg tas gars, kas grehzigs, No muhsu firs- reem, Peepildi sawu mahju weet?
niahm. Lai no tew apschehloti, Tizzibâ sa- 5. Af Kungs, greeus mums ausi, To
weenoti, Eeksch mihslestabas fateekam. luhschanu paklausi, Pehz ko firds ilgojahs.
3. Lai tawas swehtas kahjas Saminn Lai wissas semmes mallâs Ta swehtiba is-
tumisbas mahjas, Taws ewangeliums Lai dallahs, Lai wissas tautas atgreeschahs! 25.

. W a h j a m j a d s e e d.

Sawâ vaschâ meldinâ.

1. Deews, tew sunnu schehlig' effam; 4. Deews, ko tawas rohkas fuhta, To
Tu ussuhi slimmibas, Ededfs sahpju leesni- man mihslestabib dohd; Jo us augstu debbes
nas, Ko mehs sawds kaulds nessam! Iskohd' gohds! Osennahs prahs, kad nastha gruhta!
grehku sakniti! Garru faista kahra meesa, Kas man mehli düssina, Ko man dewe drau-
Sirds bes mihslestabas teesa, Bads mums gu rohka, Nahf no tew, kas wissu lohka; —
maita dwehselfeli.
2. Wahju glabba Lehwa rohkas, Sahpsu 5. Lai tik prahs eeksch meera waldahs,
pilnam effi salds! Tawas schehlastibas golds Kamehr meesa gruhti zeesh, Kamehr sahpes
Klahts, lai meesa sahpès lohkahs! Jo kas Sirdi speesch, Lai no tewis firds ne maldahs.
kaulds swehti kohsch, Kas man eekschas rau- Paforg' mannu dwehselfi! Kamehr meef'
stin rausta, Tawas rohkas irr, kas tausta, — ar mohkahn kaujahs, Sirds lai tewim droh-
Prahst irr tizzibinâ drohsch!
3. Darbs man taggad: kluusu zeefchoht; 6. Tew irr dohta dshwibina, Krustam
Zittu strahdaht waltas naw; Zeefchoht pa- meesa mirstama; Lai pee tewis paleek ta,
zeest mannim tauj! Sahpes dwehfsli waltâ Lawâs rohkas, tawa sunâ! Ne warr muh-
speeschchoht! Zeefchar irr par labbu ween. scham dwehfsle sust, Lai gan mirstu; dshwos
Lehwa schehligs prahs tur rahdahs; Kluussa paleeku, chikstichts debbesis es teeku —
garrâ dwehfsle strahdahs, Deewam kalpohs Jesus rohkas ne warr sust!

37.